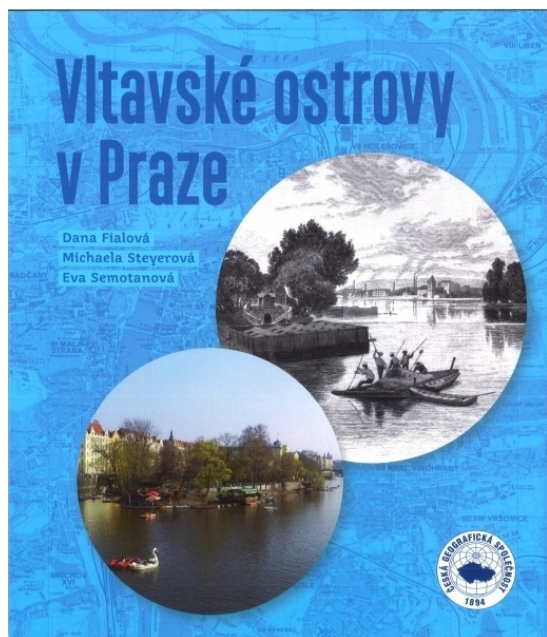

Fialová, D., Steyerová, M., Semotanová, E.: Vltavské ostrovy v Praze

Tomáš Grim

Tomas.Grim@cuzk.cz

Fialová, D., Steyerová, M., Semotanová, E.: Vltavské ostrovy v Praze. Česká geografická společnost, Praha 2015, 112 s. ISBN 978-80-905642-2-0, formát 24x28 cm, barevná, na křídě

Česko není přímořským státem, nemá proto žádné mořské ostrovy. Avšak na svých vodních tocích a plochách (vodách tekoucích a stojatých) jich má řadu a to se týká obzvláště řeky Vltavy v hlavním městě Praze. Zdejší ostrovy jsou po mnoho let předmětem zájmu odborné i laické veřejnosti. Co se odborné veřejnosti týče, pak mnoha vědních oborů. Nepřekvapuje, že také geografů vícero specializací.

Vltavským ostrovům v Praze byl věnován víceletý výzkum a nakonec i velmi zdařilá stejnojmenná výstava zahájená dne 3. 11. 2014 v prostorách Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Na 19 panelech (vitřinách) byly prostřednictvím řady kreseb, starých i současných fotografií a zejména map (plánů) představeny všechny vltavské ostrovy. Výstavu doprovodil seminář, opět s názvem Vltavské ostrovy v Praze, který se uskutečnil dne 27. 11. 2014 a na němž zaznělo 7 přednesů (úvodní slovo a 6 přednášek; viz zpráva

Tomáše Dvořáka též uveřejněná v tomto čísle, s. 26-27). Završením těchto aktivit a této etapy výzkumu je i publikace trojice autorek (Dana Fialová, Eva Semotanová a Michaela Steyerová) Vltavské ostrovy v Praze, které se budeme níže věnovat.

Kniha má celkem 112 stran. Po předmluvě a obsahu přichází úvod a po něm je vypsána vybraná literatura k tématu. Následuje posouzení ostrovů jako specifického místa a součásti veřejného prostoru. Poté je objasněna metodika výzkumu této tematiky a čtenář je seznámen s průběhem celého šetření. Již zde je naznačena jeho úspěšnost.

Nejrozsáhlejší je část věnovaná historickému vývoji vltavských ostrovů na současném území hlavního města Prahy. Po úvodu do této kapitoly je čtenář informován o zaniklých, tedy dnes již neexistujících ostrovech a následuje značně podrobný výklad ke všem jednotlivým, dnes naopak existujícím ostrovům. To jsou Bezejmenný, Petržilkovský a Křižovnický ostrov, Císařská louka, Veslařský, Dětský a Slovanský ostrov (Žofín), Střelecký ostrov, Kampa, Štvanice, Rohanský a Libeňský ostrov a jako poslední Císařský ostrov. Pokud byly získány údaje, dozvídáme se zde

o jejich první zmínce, vzniku, poloze, názvu, případně vývoji názvu, vlastnicích, využití, proměnách v důsledku působení přírodních jevů (povodní), ale také namnoze vlivem lidské činnosti, významných stavbách na nich, o současném stavu a nakonec o přístupu k nim. Vše v hojné míře doprovází mapový materiál (výřezy plánů Prahy) s dobou vzniku v 19. a ve 20. století, reprodukce starých kreseb z 19. století a fotografie především ze současnosti v úctyhodném počtu 151. Výběr je patřičný, grafické přílohy mají vysokou vypovídací hodnotu, jsou vhodným dokumentem příslušného období. Máme tak možnost sledovat proměny těchto ostrovů v prostoru a čase. Lze jen litovat, že nebyly (jistě důvodně) využity také svislé letecké snímky.

Další zajímavá kapitola se věnuje vztahu veřejnosti k těmto ostrovům. Tedy, jak jsou jí ostrovy povědomé, zda a jak je využívá, jaká je věková struktura návštěvníků. Údaje byly získány cestou dotazů a výsledky jsou představeny na 6 grafech. Je škoda, že se nepodařilo získat data pro všech výše jmenovaných 13 ostrovů a od většího počtu dotazovaných. Autorka to ale řádně zdůvodňuje, nemohla toto ovlivnit. I takto se jedná o údaje statisticky hodnotné. Nechybí závěr a odtud lze zvláště vyzdvihnout větu: Proto jistě i v budoucnu budou (ostrovy) objektem dalšího studia představitelů různých vědních oborů a bude o ně projevovat zájem i veřejnost. S těmito slovy se lze jedinečně ztotožnit. Zcela na závěr je nutno ocenit 2 tabulky, které přehledně shrnují zjištěné informace o zaniklých i existujících vltavských ostrovech v Praze.

Čtenáři se dostává do rukou vědecky hodnotný, věcně a poutavě sepsaný text, který se stane nepominutelným východiskem pro budoucí šetření a zcela jistě zaujme nejenom odbornou, ale i laickou veřejnost. Což si lze jedinečně přát. Autorkám náleží uznání a dík.